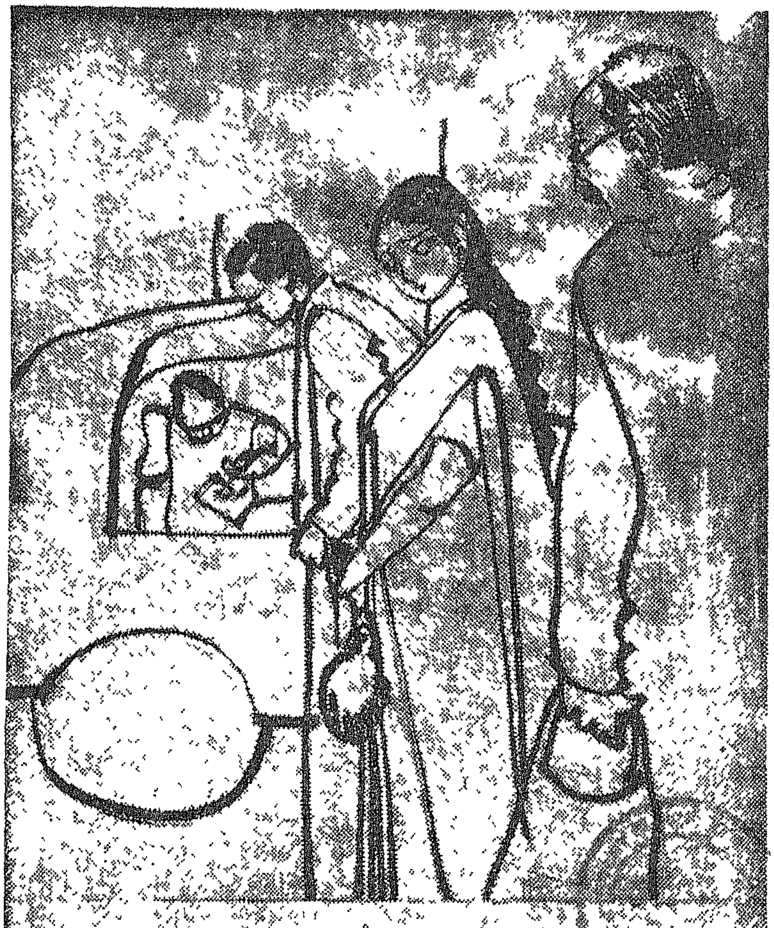

నటించడం ఒక కళ

ఎంతో కొంత ప్రతి వ్యక్తికీ జన్మతః ఈ కళ అబ్బుతుంది. అయితే రంగస్థలం మీద నటించగల వాళ్ళు జీవితంలో నటించలేరు. జీవితంలో నటించ గల వాళ్ళు రంగస్థలంపై రాణించలేరు. జీవితంలో నటించగలవాళ్ళు లౌక్యులు. రంగస్థలంపై రాణించ గల వాళ్ళు నటులు. ఈ అభిప్రాయమే నిజమైతే కృష్ణ చక్కని నటుడు!

కృష్ణను చూస్తే ఎవ్వరూ నటుడని చెప్పలేరు. మనిషి నలుపు. పక్షపాతం లేకుండా నెరసిన వెంట్రుకలు తెలుపు. పలకరిస్తే పలుకుతాడు. లేకుంటే తల్లిని కొట్టిన రాయిలా ఉంటాడు. ఆ మనిషిని చూపి ఇతడొక కళాకారుడంటే — చూపిన వాళ్ళు చెప్పిన వాళ్ళను చూచి విరగబడి నవ్వుతారు. అయినా అతడు కళాకారుడు!

కృష్ణ దినము వేషం వేస్తాడు. అంటే— అతడేమీ సినిమాల్లో ఎడతెరిపిలేకుండా 'కాల్‌షీట్స్' ఇచ్చే నట శిఖామణి కాదు. నాటక సమాజాల్లో అసలే కాదు. అయినా అతడు దినము వేషం వేస్తాడు. అది చాలా సాదా సీదా వేషం.

కట్టుకున్న నాలుగు మూరల అడ్డ తుండుగుడ్డ అరవకట్టుతో అలానే ఉంటుంది. అక్కడక్కడ చిరుగులుపడి, పెద్ద పెద్ద చిరుగులకు చేతికట్టుపడి ఒక మోస్తరుగా మాసిన చొక్కా ఉంటుంది. ప్రతి రోజా ఉదయం టంచనుగా పది గంటలకు ఆ మాసిన చొక్కా మీద మరింత మాసిన కాకి చొక్కాను దర్జాగా ధరిస్తాడు. దాంతో వేషం, వేషంతో బాటి ప్రవర్తన మారిపోతాయి!

ఇంతకూ అతడా వేషం వేసి పోషిస్తున్న పాత్ర ఏమిటంటే — అది చాలా చిన్న పాత్ర. వాడు [illegible] ప్రారంభించి, పొద్దు పొడిచేంతకి పుట్టెడు [illegible] బరువు మోయడానికి నిర్వహిస్తున్న పాత్ర. ఆ పాత్ర పేరు చెబితే ఆఫీసులో [illegible] కలుగుతాయి. కారియర్లు [illegible]. అఫీసర్లు [illegible] — [illegible] చేత అక్కడికి అతడు [illegible] మార్కెట్టులో కూరలు [illegible] అమ్మ గారి చేతి కందుతాయి. అఫీసర్ల అమ్మగారి [illegible] శ్రమలేకుండా ఆశ్రయాన్ని సంపాదించుకొంటాయి! కార్యాలయం పరిభాషలో, పరిపాలనలో చెప్పాలంటే — అతడొక ప్యూన్! ఈ ప్యూన్ ఇన్ని పనుల్ని [illegible] విరామం లేకుండా చేస్తాడు కాబట్టే — ఆఫీసర్లు దయదలచి అతడొక ఉత్తముడని ముద్ర వేశారు!

కృష్ణ పంకా బిలం చేయబట్టి 'ఓ' కు వంపులు దిద్దకపోయినా జీవితంలోని ఒంపు సొంపులను అవగాహన చేసుకున్న మేధావి! ఈ మేధావి రంగస్థలంపై

పులికంటి కృష్ణారెడ్డి

బిచ్చగాని వేషం వేస్తే — బిచ్చగాడే అడుక్కొనే విధంలో మెలకువలు నేర్చుకోవాలి. రాజా వేషం ధరిస్తే — రారాజులే ఆ దర్పం దర్జా అలవర్చుకోవడానికి ఆరాట పడాలి. దుష్ట పాత్రల జోలికిపోతే— 'వీడమ్మకడుపు మండా! వీడు మనిషా!' అనాలి. హాస్య పాత్రల్నిచేబట్టితే ప్రేక్షకులు నవ్వలేక కడుపులు చేత పట్టుకుని మెలికలు తిరగాలి. ఈ కళ అతనికి గురు శుశ్రూషతో అబ్బింది కాదు. పుట్టుకతో వచ్చింది.

నీళ్ళులేని ఒక యేటి ఒడ్డున పల్లెలో, పూట పూటకూ నీళ్ళు నమిలే కుటుంబంలో మూడంకణాల పూరి కొంపలో పుట్టాడు కృష్ణ. తొలి చూలు మగ సంతానం. కూటికి లోటయినా కూర్మికి లోటు లేని కుటుంబం. కింద దించితే మట్టి అవుతుంది! చంక కెత్తుకుంటే గద్ద తన్నుకు పోతుంది — అన్న ముద్దు ముచ్చటల్లో అయిదేళ్ళు పెరిగాడు. ఆరవ ఏట బడికి పొమ్మంటే — నీళ్ళులేని ఏట్లోకి వడి చాడు. తల్లిదండ్రులు ఎంత ప్రయత్నించినా కృష్ణ బ్రదుకు ఏటిపాలయింది!

ఏటిమీద ఎంతో మమకారం కృష్ణకు. బడికి వెళ్ళినట్లుగా వెళ్ళి ఎప్పుడూ ఏట్లోకి ఉడాయించే వాడు. ఏట్లో ఒంటరిగా ఆడుకొనేవాడు. బొమ్మ రిండ్లు కట్టేవాడు. అంతలోనే వాటిని తుడిచి 'కొళ్ళ కొళ్ళని!' గంతులు వేసేవాడు. బడి వదిలే వేళకు సరిగ్గా ఇల్లు చేరేవాడు!

ఆ ఊరికి మైలు దూరంలో ఆ ఏటికి అవతలి ఒడ్డున అంతకంటే ఒక పెద్ద ఊరుంది. ఆ ఊళ్ళో ఒకసినిమా హాలుంది. సాయంకాలానికి అక్క

చేరేవాడు. ఆవస్థైన-చోట బోర్లగిల పడుకొని వందులు గుండా కనుపించినంతవరకు సినిమా చూచేవాడు. రెండు మూడుసార్లు వింటే చాలు సినిమా పాట—అలానే పాడేవాడు ఏ పాటయినా సరే! తెగిన గాలిపటంలా తిరుగుతున్న బుడంకాయంత బుల్లోడిని దారిలో పెట్టలేక తల్లిదండ్రులు తిట్టారు. కోప గించుకొని కొట్టారు. బ్రతిమలాడారు. ఏం ప్రయో జనం లేకపోయింది. ప్రయత్నాలు ఫలించకపోయే సరికి భవిష్యత్తును కర్మనీనాడికి వెట్టి వస్తే అంత సంకటో, సరిబిండో వాడి మొగాన పారవేయడానికి నిర్ణయించుకొన్నారు.

చెప్పకుండా చెండకుండా మరో అయిదేండ్లు గడచిపోయాయి.

అప్పుడా వూరికొక బుర్రకథ దళం వచ్చింది. వరుసబెట్టి వారం రోజులు మకాం వేసిందా దళం ఆ వూళ్ళో. రాత్రి కొక కొత్త కథ వంతున. వారం తిరిగేసరికి కృష్ణ వాళ్ళ చుట్టూ తిరగడానికి తయా రయ్యాడు. మంచి గాత్రముందని గమనించిన ఆ దళం చేరదీస్తే వాళ్ళతో చేరిపోయాడు. వంత పాడుతూ కొన్నాళ్ళు తిరిగాడు. ఆ తరవాత ఆ దళాన్ని తలదన్నే కథానాయకు డయ్యాడు! బుర్ర కథలు చెబుతూ ఊళ్ళు తిరుగుతున్న సమయంలో ఒక వూళ్ళో నాటకాల కంపెనీతో పరిచయ మయింది కృష్ణకు. ఏమనుకున్నాడో ఏమో? బుర్రకథలకు స్వస్తి పలికాడు. నట సమాజంలో చేరిపోయాడు!

ఆ నట సమాజంలో చేరి ఆంధ్రదేశ మంతటా తిరిగాడు. వూరూరా వాడ వాడా నాటకాలు వేశాడు. ఏ పాత్రనయినా అవలీలగా నటించగల సమర్థు డని పించుకొన్నాడు. పరిషత్తుల్లో పాల్గొన్నాడు. బహు మతులు గెల్చుకొన్నాడు. కృష్ణ లేకపోతే నట సమాజమే లేదనిపించే ఎత్తుకు ఎదిగాడు. అంత ఎత్తుకు ఎదిగిన మనిషి ఉన్నట్లుండి ఒకనాడు దభాలున క్రింద పడ్డాడు. అందరు చేరి ప్రయత్నించి పైకి లేవ యత్నిస్తే ససేమిరా కాదన్నాడు. సాటి నటులు గింజుకొన్నారు. బ్రతిమాలుకొన్నారు. కంట తడి బెట్టారు. కళామతల్లికి తీరని ద్రోహ మన్నారు. చెప్పిన దన్నీ శ్రద్ధగా విన్నాడు కృష్ణ. బదులుగా అందరికీ కలిపి ఓ నమస్కారం పారేసి తల చుట్టి పోటి వద్దకు వచ్చినట్లుగా తన గ్రామాన్ని చేరు కొన్నాడు.

ఇప్పుడు కృష్ణ పాతికేళ్ళ వడుసు వాడు.

వచ్చిందే చాలనుకున్నారు తల్లిదండ్రులు. వచ్చి ఇక మీదట ఏం చేయాలి?— అన్న ఆలోచనలో పడ్డాడు కృష్ణ. ఆ మీదట ఏట్లో పడ్డాడు. అదే ఏరు. అదే ఇసుక. అదే దూరంగా కనిపిస్తున్న సినిమా టెంటు. దూరంగా కొండలు. దగ్గరగా బోడి గుట్టలు—అన్నీ అలానే ఉన్నాయి. లేదంటే మునుపు ఏరు విశాలంగా ఉండేది. ఇప్పుడు స్వార్థ పర మనిషి చేతుల్లో పడి సన్నగిల పోయింది. ఇటు వైపు అటువైపు ఏటిగట్లను సాధ్యమయినంతవరకు ఆక్రమించుకొని సాగు చేసుకొంటున్నారు మానవులు!

జీవితం మీద కృష్ణ దృక్పథంమారింది. బుర్ర కథ దళంతో తిరిగినప్పుడుకానీ, నాటక సమాజాల్లో వేషాలు వేసేటప్పుడుకానీ, అతనికి బాధ అన్న పదానికి అర్థమే తెలియదు. తినడము, నిద్రపోవడము... పొద్దుపోవడంతో నిద్రలేచి మొగాని కంత రంగు పులుముకొనడము— అదొక చిత్ర జగత్తు. ఆ జగతిలో అతని పాత్ర అతనికే తెలియని గతి. ఇప్పు డా ప్రపంచాన్ని వదిలాడు. వాస్తవ జగత్తులో అన్నీ సమస్యలుగానే ఉన్నాయి. తన వెనుక ఒక మగ, ఇద్దరు ఆడపిల్లల్ని కన్నారు తల్లి దండ్రులు. తమ్ముడు చదువుకొంటున్నాడు. చెల్లెలికి పెండ్లీడు వచ్చింది. మరొక అమ్మాయి వోణీకోసం పేచీ పెడుతూ ఉంది. ఆ స్థితిలో మూడు పూటలూ అంతో ఇంతో తిని గోళ్ళు గిల్లుకొంటూ ఏట్లో కూర్చోవడం ఎంతో ఇబ్బందిగా ఉంది కృష్ణకు.

ఒక రోజు సాయంకాలం నాలుగుగంటల సమయం. ఏట్లో కూర్చున్నాడు కృష్ణ, ఎటో చూస్తున్నాడు. ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు. గతం అందంగా కనుల ముందు మెదులుతూంటే భవిష్యత్తు అంధకారంగా ఉంది. ప్రస్తుతం వెక్కిరిస్తూ విసుగ్గాపోతూ ఉంది. ఆ సమయంలో ఎవరో కొందరు పడక పరుగ్గా వచ్చారు. గసపోస్తూ కృష్ణను చుట్టు ముట్టారు. 'బాబూ! ఇవి చేతులుగావు!' అన్నారు.

కృష్ణ వింతగా వాళ్ళవైపు చూశాడు.

"రాత్రికి తిరుపతిలో నాటకం. బాలనాగమ్మ కథ. మాయలఫకీరు వేషం వేసేవాడు మోసం చేశాడు. తీరా సమయానికి మాయ చేసి పారిపోయాడు. టిక్కట్లు అమ్ముకొన్నాం. నాటకం ఆగిపోతే మొగ మెత్తుకొని వీధుల్లో తిరగలేం. ఎలా గయినా రక్షిం చాలి బాబూ!"

అన్ని చేతులు కలిసి పట్టుకొన్నాది రెండు చేతుల్ని! చిరునవ్వు నవ్వాడు కృష్ణ!

నాటకం బ్రహ్మాండమన్నారు ప్రేక్షకులు!

అందులో మాయలఫకీరు పాత్ర మహాద్భుత మన్నారు!! —

"ఏం చేస్తుంటావు బాబూ!" — నాటకా నంతరం వేషం విప్పుకొంటూంటే ఎవరో పెద్ద మనిషి కృష్ణను ప్రశ్నించాడు.

"ఏట్లో కూర్చుని గోళ్ళు గిల్లుకొంటూ ఉంటా నండీ!" సమాధానం వికటంగా ఉన్నా, వినయంగా అన్నాడు. విరగబడి నవ్వా డా పెద్ద మనిషి.

"ఎందుకంత మంచిపని చేస్తున్నావు, బాబూ?"

"ఏం చేయమంటారు చెప్పండి? తల్లిదండ్రులు ఎంతో ఆశగా చదువుకోరా అని బడికి పంపితే నేనేమో ఏట్లోకి నడిచాను. ఏటిగాలి కొట్టింది. ఆ గాలి వాటంగా కొట్టుకు పోయాను. ఎలా కొట్టు కొనిందో ఈ మాయదారి పిచ్చి పట్టుకొన్నది. పుట్టిన వూరూ వాడా వదులుకొని వూరూరా తిరిగాను. పిచ్చి కుదిరింది. కుదరకుండా మిగిలింది బ్రతుకు తెరువే! — అందుకే ఇంతకంటే మంచి పని దొరకక పోతున్నాను."

మళ్ళీ విరగబడి నవ్వా డా పెద్ద మనిషి!

"అయితే రేపు ఉదయాన ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఏట్లోకి వెళ్ళవద్దు. మళ్ళీ ఏ గాలి వాటంగా వస్తే

"దీపాలంకరణ" — టి. ఎస్. పి. ఆంజనేయులు (...)

తుందో మనసు. నేరుగా వచ్చి ఆఫీసులో నన్ను కలుసుకో! పిచ్చి కుదిరే మందిస్తాను!" కృష్ణ భుజం తట్టుతూ అన్నాడా పెద్దమనిషి.

గంగిరెద్దులా ఆనందంగా తల ఆడించాడు కృష్ణ. ఆ పెద్ద మనిషి వెళ్ళిపోయాడు. ఆయన వెళ్ళిపోయిన తరవాత కసక్కుమని నాలుక కరచుకొన్నాడు కృష్ణ. 'అయ్యో! ఏ ఆఫీసు? ఎవ రా పెద్ద మనిషి? అని అడిగి తెలుసుకోలేక పోయానే!' అని. అప్పటికే అతని చుట్టూ చేరిన అతని అభిమానులు అతని అవస్థను గమనించారు.

"బాబూ! రాజులు పోయారు. ప్రజలు రాజులైనారు. అయితే రాజుల్లోని ఆ ఔదార్య సంపత్తి ప్రజల్లో ఇంకనూ రాలేదు. అందుకే రాజాదరణలో ఎదుగుతుండిన కళలు ఎదుగు బొదుగులేకుండా నిలబడిపోయాయి. ఏదో కళాభిమానులయిన ఒకరిద్దరు ఆఫీసర్లు నూటికో కోటికో ఉండడంవల్లనే ఈమాత్రమైనా కళాపోషణ జరుగుతూ ఉంది. ఆయన దృష్టిలో పడడం నీ అదృష్టం పండిందిలే!" అప్రస్తుతం కాకపోయినా అయాచితంగా నేటి లలిత కళల తీరు తెన్నులపై ఓ విసురు విసిరి, తన ఆధిక్యతా ప్రదర్శన రక్తి కట్టిందో లేదో అని దిక్కులుచూచి కృష్ణ సందేహాలను తీర్చి పుణ్యం కట్టుకొన్నాడింకొక పెద్దమనిషి.

కృష్ణ మనసు తేలికపడింది. తేలిక పడిన మనసు తెల్లవార్లూ ఊహాగానాలతో తేలియాడింది. తెల్లవారింది. పది గంటలకు కృష్ణ బయలుదేరాడు. పండు ముత్తయిదువ తన తల్లిని ఎదురు రమ్మన్నాడు.

ఆదరాబాదరా ఆ తల్లి దొడ్లో పూస్తున్న ముద్దబంతి పువ్వుల్ని రెండు కోసి మునిమునిగా కొప్పులో తురుముకుంది. పట్టెంటి దీ గూట్లో కుంకుమ భరిణలో అంత కుంకుమ తీసి నొసట దిద్దుకొంటూ చిరునవ్వుంతో ఎదురయింది. 'వెళ్ళి వస్తా నమ్మా!' అని కృష్ణ బయలుదేరుతుంటే ఎవరో రెండు తుమ్ములు తుమ్మారు. వెనుక తుమ్ము మంచిదన్నారు. ఆనందంగా బయలుదేరాడు కృష్ణ. ఎవరో ఓ సినిమా కంపెనీ వాళ్ళు స్వయంగా వెదుక్కొంటూ వచ్చి హీరో వేషం వేయమంటే ఎంత సంతోష పడతాడో అంతకంటే రెట్టింపు సంతోషంతో నడిచాడు.

పదిన్నర గంటలకు ఆఫీసు చేరుకున్నాడు. ఆఫీసర్ని చూశాడు.

రాత్రి పలుకరించిన వ్యక్తికీ, ఆఫీసరు హోదాలో కూర్చున్న ఇతనికీ వేషంలోకానీ, ప్రవర్తనలోకానీ ఏమాత్రం పోలికలే లేవు! ఒక్కసారి తల ఎత్తి చూశాడు. ఒక్క చిరునవ్వు నవ్వాడు. కూర్చో మన లేదు. తన నటనా కౌశలానికి ముగ్ధులైన మునుపటి ఆఫీసర్ల లాగ కాసంత కాఫీ అయినా ఇవ్వలేదు, అక్కడెక్కడా పూల మాల ఉన్నట్లు కనపించలేదు. ఇదేనా తన అదృష్టం? ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఆశ్చర్యం నుండి ఆలోచనలో పడ్డాడు కృష్ణ.

కాలింగ్ బెల్ మ్రోగింది!

మోగి ఆగిన అర నిమిషానికి మరో వ్యక్తి లోపల ప్రవేశించాడు. వచ్చిన వ్యక్తి నిలబడి ఉన్న వ్యక్తిని గమనించాడు. ఆఫీసరు కనుసన్నల్ని చూశాడు. అర్థమయిందన్నట్లుగ కృష్ణ మెడలో దండ వేశాడు కృష్ణ చిత్తరుపోయి చూస్తున్నాడు. ఆఫీసరు ఆనందంగా చేతులు తడుతున్నాడు.

"చూడుబాబూ! ఏటిగాలి మంచిదిగాదు. గొప్పగిల్లుకుంటూ కూర్చోవడం మగవాడి లక్షణం కాదు. నీ ప్రతిభకు ప్రతిఫలంగా నేను వేసిన పూలమాల ఇది. ఇది వాడని పూల మాల. నీ జీవితానికి వెన్నెల తేగల కంఠమాల! — జాగ్రత్త!" అని హెచ్చరించాడు ఆఫీసరు. చేతులు జోడించాడు కృష్ణ.

నట సమాజంలో హీరో కృష్ణ—ఇప్పుడు కార్యాలయంలో బవాను!

కాలం గడిచిపోతూ ఉంది. కష్ట ప్రేమలు దారిన పడ్డ బిడ్డను చూచి ఆనందపడ్డాయి. దారి తోడు అందివ్వడం తమ ధర్మమనుకొన్నాయి!

తల్లిదండ్రులు చూపిన దారి తోడు — తోడు నీడై బాధ్యతల్ని పంచుకొన్నట్టే కనుపిస్తూ బాధ్యతల్ని పెంచింది.

కృష్ణకు ఇద్దరు ఆడపిల్లలు. ఇద్దరు మగపిల్లలు.

కృష్ణ జవాను పనిచేస్తున్నాడు. ఆఫీసర్లని మెప్పిస్తున్నాడు.

కృష్ణ హీరో వేషాలు వేస్తున్నాడు. జనాన్ని మెప్పిస్తున్నాడు.

హీరో కృష్ణ ఉంటున్న ఊళ్ళోనే మరో హీరో ఉన్నాడు. అయితే అతడు నాటకాలో హీరో కాదు. జీవితంలోనే హీరో!

హీరో కృష్ణ ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు ఏట్లో కూర్చుంటే ఏటి గాలికి కొట్టుకపోయాడు. కానీ ఈ హీరో ఏటి గట్టున నిలబడి ఆ ప్రాంతాన్ని అలా కలయచూస్తే అది ఏటి పరంబోకు అయింది. అక్కడి నుండి సరాసరి ఇంటికి నడిచి, అరుగు మీద కూర్చుని కలం పుల్ల చేతబట్టి కనుబొమ ముడిస్తే తలారి రాముడు యాభై ఎకరాల భూస్వామి అయ్యాడు. తల మాసిన మరొకడు ఎడమచేతి వేలి ముద్రవేసి, వంద ఎకరాల స్థితిపరుడయ్యాడు. అయితే తలారి రాముడికికానీ, తల మాసిన వేలి ముద్రకు కానీ తాము భూస్వాములు, ఆసాములు అయిన సంగతి అసలు తెలియదు. ఈ హీరో ఇద్దరి తలరాతల్ని చేత పట్టుకొంటాడు. పట్టుకొన్న సంగతి పసిగట్టడం మహా కష్టం. రచ్చబండ వద్ద నిలబడతాడు. నోరు నవ్వుతూ ఉంటుంది. నొసలు వెక్కిరిస్తూ ఉంటుంది. ఆ కాగితాలను చూపి బేరం పెడతాడు — కొమ్ములు చూపి బేరమాడినట్లుగా. అగ్రిమెంట్లు పుడతాయి. పైకం చెల్లింప బడుతుంది. పత్రాలు రిజిస్టరవుతాయి. అయినా అమ్మిన వా డెవరో కొన్న వాడికి తెలియదు.

అతడు ఆలోచిస్తే అమాయకులు పోలీస్ స్టేషనులో తన్నులు తింటారు. నెల నెలా ఆ ప్రాంతంలో ఉన్నతాధికారులు అతని ఇంట్లో విందులు తింటారు. అతడు పెదవి విప్పితే తలగుడ్డలు మారుతాయి తలచుకొంటే తలతే మాయమవుతాయి. అతడు కనుబొమలు ముడిస్తే తల రాతలు మారుతాయి!

జీవితంలో అసలు సిసలైన ఈ హీరో ఒకనాడు హీరో కృష్ణకు ఎదురయ్యాడు దారిలో. ఈ హీరోలు ఎదురుపడడం అదే మొదటిసారిగాదు. ఎన్నోసార్లు ఎదురయ్యారు. అలా ఎదురుపడితే హీరో కృష్ణ వినయంగా దారి తొలిగేవాడు దారిక్కైనా మంచిదని. కానీ ఈ సారి హీరో కృష్ణను దారి తొలగ నివ్వలేదు. అడ్డం నిలబడ్డాడు. అంతవరకూ విలన్‌లకు ఎదురు నిలబడడమే ఎరిగిన కృష్ణ— ఈ హీరో అడ్డం నిలబడేసరికి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. కృష్ణ ఆశ్చర్యం నుండి తేరుకోక ముందే ఆ హీరో చేతులు పట్టుకొన్నాడు.

"కృష్ణా! నువ్వు హీరోవి. నేనూ హీరోని. ఈ ప్రాంతాల్లో మనకు ఎదురు లేదు. అయితే నేను ఒక్కణ్ణే బతుకుతున్నాను. హీరో లాగా దర్జాగా కాళ్లో తిరుగుతున్నాను. నువ్వు జానెడు కాలు కొట్టుకొంటూ నడుస్తున్నావు. ఇదేం బాగా లేదు బాబూ! హీరో అని పేరు తెచ్చుకున్న నువ్వు హీరో లాగ బతకాలి. అది నా కాసందం."

"ఆనందంగా బతకాలని అందరికీ ఉంటుంది. అయితే మాటిగావట్లా!"

"ఏమీ లేదు. ఒక్క పదివేలు సర్దు. మిగతా పని నా కప్పగించు. నే చూస్తా!"

"పదివేలా? ... సర్దడ మా? ... పదివేలంటే .. ఏమిటే చిల్ల పెంకులా?"

"ఒరే పిచ్చివాడా! నీకు తెలుసునో, తెలియదో! మీ అమ్మ నాన్న ఇంటికోసమని ఖాళీ జాగా కొని పెట్టారు రెప్పుడో! ఏముందక్కడ? పెంటకుప్పలు జిల్లేళ్ళు ... వగైరా ... వగైరా ...! ఈ జన్మలో ఇల్లు కడతావా? ఆ ఇంట్లో కాపురం పెడతావా? అది కల్ల. అందుకే నువ్వు ఊఁ!' అను. ఆరెడు వేలు రాలుతుంది. ఇంకాస్త ముక్కావంటే మూడువేలు! పదివేలు చేతికొస్తే బంగారం పండే నేల పదెకరాలు!" అంతవరకూ చేతులు పట్టుకొన్న హీరో, కృష్ణ మెత్తపడడం గమనించి, భుజం తడుతూ విలన్ లాగా నవ్వాడు!

ఆలోచనలో పడ్డాడు కృష్ణ. ఎదురు పడ్డ హీరో ఎవ్వరో కాదు. గ్రామకరణం. సాధారణంగా అతడు ఇల్లు విడిచి కాలు కదపడు. కానీ కార్లు అతని ఇంటి ముందు బారులు తీరి నిలబడి ఉంటాయి. పెద్ద పెద్ద మనుష్యులు పెద్ద పెద్ద వేషాలతో ఆ కార్లు ఎక్కుతూ, దిగుతూ ఉంటారు. అతని దర్శనంకోసం తపిస్తూ ఉంటారు. అలాంటప్పుడు అతడే స్వయంగా ఎదురుపడి చేతులు పట్టుకొని సలహా యిస్తున్నాడంటే, తన అదృష్ట రేఖ మారింది. సిరి రా మోకాలడ్డడం అవివేకం అనుకొన్నాడు కృష్ణ. అనుకొన్నదే తడవుగ అమ్మా నాన్న కొండంత ఆశతో కొని పెట్టిన కాళీ జాగాను బేరం పెట్టాడు. బేరం పెట్టిన వారం తిరక్క ముందే అమ్మాడు. అరుగాకూ— హెచ్చుతక్కువగా చేత ఏడు రాలింది. ఇక మూడు వేలు. మూడువేలకోసం నాలుగు దిక్కులు చూశాడు. దిక్కులనీ శూన్యంగా కనిపిస్తే ఒక్క దిక్కున తన మూడంకణాల పూరిల్లు ప్రత్యక్షమయింది.

అందులో తన శ్రీమతి కంటపడింది. శ్రీమతి మనస్సులో మెదలడమే తరువాయి అతని పెదవులపై చిరునవ్వు వెలసింది. ఒక్క పరుగున ఇల్లు చేరాడు. హీరోకృష్ణ ఉన్నట్లుండి విలన్ అయ్యాడు. శ్రీమతిని ఉన్నపళంగా వీలబెట్టి ఒలిచాడు ముక్కుపుడకతో సహా! — ఒక్కటిన్నర వేలు జమ అయింది. ఇంకానూ ఒక్కటిన్నర వేలు. అప్పటికే చలువలు కమ్మాయి. నిలబడలేక కూర్చున్నాడు. కూర్చుని కుదురుగ ఆలో

భించాడు. ఉన్నట్టుండి ఒక ఆలోచన తళుక్కున మెరిసింది. టీ కొట్లో బావ మరిది టీ చల్లారుస్తూ తీవిగా కనుపించాడు.

పరుగందు కొన్నాడు కృష్ణ. టీ అంగట్లో దూరాడు గుసపోస్తూ! బావ రెండు చేతులు పడిసి పట్టుకొన్నాడు. 'బావా! ఇవి చేతులుకావు!' అన్నాడు. టీ బలవంతంగా ఇస్తే తాగని బావమరిది, చేతులు కాదని చేతులే పట్టుకొనే సరికి నీళ్ళుగారిపోయాడు బావ. అటూ ఇటూ చూశాడు. ఏముంది? నీళ్ళు కాగుతున్న బాయిలర్. పాలుకాగుతున్న పత్తు పాత్ర. చేయిజారితే పుటుక్కుమనే గాజు గ్లాసులు. ఏమీ తోచక వెనక్కు తిరిగి చూశాడు. హీరోగారి చెల్లెలు. అన్న రాకను గమనించి పరామర్శించడానికి వచ్చి నిలబడింది. నిలబడ్డ మనిషిని నిలబడ్డట్టుగా నిలబెట్టి నిలువు దోపిడీ చేశాడు బావ. రక్తం పంచుకొని పుట్టిన సోదరికి తన కన్నుల ఎదుటనే నిలువు దోపిడీ జరుగుతూంటే మింగలేక కక్కలేక గిలగిలలాడి పోయాడు హీరో! అయినా తప్పలేదు.

ఆ తరవాత కథాక్రమం చెప్పదగిన —

ఈ హీరో కన్న తిన్నలు పడి ప్రోగుచేసిన పదివేలు ఆ హీరో చేతుల్లో పోశాడు. ప్రతిఫలంగా ఆ హీరో ఈ హీరోకు పదెకరాల భూమిని చూపించాడు. సరిహద్దు రాళ్ళను నాటించాడు. అమ్మిన వాడినుండి అగ్రిమెంటు నుండి అసలు పత్రం వరకు అంద చేశాడు. తన పని తీరినట్టుగా చేతులు దులుపు కొన్నాడు. కృష్ణ చేతులు కలిపి మొక్కాడు. గ్రామ కరణంగారింట్లో ఇనపెట్టె మరో పదివేలను ఇముడ్చుకొని కప్పను తిన్న పాములా ఉబ్బింది!

ఏక చదరంగా ఉన్న పదెకరాల భూమి మధ్యభాగాన నిలబడ్డాడు కృష్ణ. చుట్టూ కలయ చూశాడు. పొద్దెక్కుతూంది. ఎక్కుతున్న పొద్దులోని వెలుగు రేఖలు తన జీవితానికి ఆశా రేఖలు! — ఎండిన పిట్లో ఇసుక బంగారు రంగుతో భ్రమ పెడుతూ ఉంది. చుట్టూ పచ్చని పొలాలు ... దూరంగా ఆ ప్రాంతాలకు హద్దులుగా నిలచిన కొండలు ... మనోహరంగా ఉందా ప్రదేశం. ఓ స్టూడియో నిర్మిస్తే— ఎంత బాగుండునో అనుకొన్నాడు కృష్ణ. ఎక్కడో చెట్టు మీది పిట్ట 'కాకికికీ!' అన్నది. పిట్ట వెక్కిరిస్తున్నదా? అని సిగ్గు పడ్డాడు. సిగ్గుతో తల వాలిపోయింది. అప్పుడు కంటపడింది తన భూమిపరిస్థితి- అది ఇసుక వాటంగా ఉంది!

ఆలోచనలో పడ్డాడు కృష్ణ. ఇసుకనేలలో పంటలు పండవు. తివిరి ఇసుమున తైలంబు కాకపోయినా కనీసం పంటలు పండించాలి. పంటలు పదెకరాల్లో బాగా పండి, మాసూలు బాగా వస్తే మరో అయిదారేళ్ళలో కనీసం ఒక సినిమా తీయాలి! - ఈ ఆలోచన మనసులో మెదలుతూంటే చెట్టు మీది పిట్ట మళ్ళీ కాకికికీ!' అన్నది. వళ్ళు రగిలింది కృష్ణకు. చేతికందిన రాతిని వోపికున్నంత బలంగా విసిరాడు పిట్ట మీదికి. పిట్ట లేచిపోయింది. కానీ ఇసుకనేల మాత్రం సమస్యగా నిలిచిపోయింది!

కనీసం ఒకటి రెండు వరుసలయినా బంకమట్టి తోలకపోతే ఆ ఇసుక నేలలో విత్తు మొలవదు. ఏం చేయాలి? తలలో ఆలోచన ఉంది. ఊరిముందర చెరువులో బంకమట్టి ఉంది. ఆలోచన నెరవేరాలంటే చెరువులో బంకమట్టి చేనిమీద పడాలి. దానికి బండీ, ఎద్దులు కావలి!

మళ్ళీ పరుగందుకున్నాడు కృష్ణ. ఊరుగాని ఒక ఊళ్ళో నటుడుగాని ఒక నటుడున్నాడు. అతడొక పెద్ద రైతు. ఆ రైతుకు నాటకాలంటే సరదా. హీరో వేషం అంటే మరీ సరదా! అతడు కృష్ణతో కలిసి కొంతకాలం నాటకాలాడాడు. అతనివద్దకు వెళ్ళాడు. అవసరాన్ని తెలిపాడు. బండి కొనడానికి ఒక వెయ్యి, ఎద్దులు కొనడానికి మరో వెయ్యి వెరశి రెండు వేలు అప్పు ఇవ్వమన్నాడు. కాగితం రాసిస్తానన్నాడు. వడ్డీ మొదలు ఒక్క ఏడాదితో తీరుస్తానన్నాడు. హీరో కృష్ణ మాటలువిని హీరో కాలేని ఆ రైతు నవ్వాడు.

"కృష్ణా! స్నేహితుల మధ్య ద్రవ్య సంబంధమయిన వ్యవహారాలు తగవు. అవి ఏనాటికీ తెగవు. అందులో బాకీ అసలే తగదు. ఈ మాటలు చెబుతున్నది నేను గాదు బాబూ! — చెబుతున్నది శాస్త్రం." మోజు కొద్దీ పెంచుకొన్న మీసాన్ని మెలివేస్తూ పలికాడు రైతు. కృష్ణ మొగం వన్నెలు మారుతూ ఉంది.

"కాబట్టి నేను ఇవ్వగలిగినా నీకు మాత్రం బాకీ ఇవ్వను."

మెడలు వాలిపోయాయి కృష్ణకు. మెల్లగా బయలుదేరాడు.

"చూడు కృష్ణా!"

తిరిగి చూశాడు కృష్ణ.

"నువ్వు గొప్ప కళాకారుడివి. నేను నీ అభిమానిని. నా దగ్గర నీ అభిమానం దెబ్బతినకూడదు. కాబట్టి శాస్త్ర సమ్మతమైన ఒక సలహా చెబుతాను." ఆశగా చూస్తూ నిలబడ్డాడు కృష్ణ.

ఊరి ముందర చింతచెట్టు కింద బండి ఉంది. ఇంటి ముందర పశువుల కొట్టంలో రెండు కాండ్ల ఎద్దు లున్నాయి. నీ ఇష్టం వచ్చిన కాడెద్దులకు బండి కట్టు. నీ ఇష్టం వచ్చినన్నాళ్ళు చెరువులో మట్టి చేనికి తోలుకో! — ఆ తరవాతనే బండిని తోలి పంపు!"

ఎగిరి గంతేశాడు కృష్ణ. బండి నొగమీద పడ్డాడు. 'పల్లెకుపోదాం! పారుపచూదాం! చలో చలో! అన్నంత సంబరంగా 'బంకమట్టిలో బంగారు! బ్రదుకు బాటలో పొంగారు!' అని పాడుకొంటూ ఊరు చేరుకొన్నాడు కృష్ణ.

ఉద్యోగానికి సెలవు పెట్టాడు. తమ్ముడిని బడి మానిపించాడు. వయసు మళ్ళిన తల్లిదండ్రులను కూడా వదలకుండా పురమాయించాడు. ఇక భార్యా చెల్లెళ్ళ మాట సరేసరి! చెరువులో బంకమట్టి తవ్వుతున్నారు. తట్టల కెత్తుతున్నారు. బండి నింపుతున్నారు. నిండిన బండి నిమిషాల మీద చేనిని చేరుతూ ఉంది. ఇసుకలో బంక మట్టి కలుస్తూ ఉంది. ఇంటిల్లిపాదీ అహోరాత్రాలు పనిచేస్తూ ఉంది.

ఒకనాటి మిట్ట మధ్యాహ్నం. ఎండ తీసి కాస్తూ ఉంది. చేనిలో బండి నిలిపాడు కృష్ణ. వలిపటిఎద్దు మెడ పలుపు విప్పాడు. దాపటి ఎద్దు మెడ పలుపు విప్పా లనుకున్నాడు. మట్టి కుమ్మరించాలన్న తొందరలో బండినొగను పైకెత్తాడు. ముందున్న మట్టి వెనక్కు జరగడంతో అమాంతంగా బండి పైకి లేచింది. దాపటి ఎద్దు కాడితో కలిసి పైకి లేచి

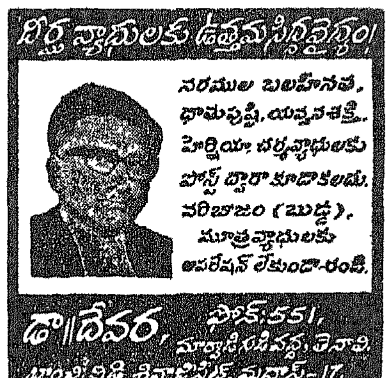

సేల్సు బ్రాంచీలు:
మెయిన్ రోడ్, రాజమండ్రి.
శివాలయం వీధి, విజయవాడ.
మ్యునిసిపల్ మార్కెట్, చిక్కడపల్లి
హైదరాబాదు.

SUVARNA